Keruvim: Legalized Idolatry??

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

YESHIVA UNIVERSITY
TORAH MiTZION
BEIT MIDRASH
זכרון דוב

1. Bereishit 3:24

וַיְגָרֶשׁ אֶת הָאָדָם וַיַּשְׁכֵּן מִקֶּדֶם לְגַן עֵדֶן אֶת הַכְּרֻבִים וְאֵת לַהַט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת לִשְׁמֹר אֶת דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים:

2. Shemot 25:18-22, 26:1

וְעָשִׂיתָ שְׁנַיִם כְּרֻבִים זָהָב מִקְשָׁה תַּעֲשֶׂה אֹתָם מִשְּׁנֵי קְצוֹת הַכַּפֹּרֶת: וַעֲשֵׂה כְרוּב אֶחָד מִקָּצָה מִזֶּה וּכְרוּב אֶחָד מִקָּצָה מִזֶּה מִן הַכַּפֹּרֶת תַּעֲשׂוּ אֶת הַכְּרֻבִים עַל שְׁנֵי קְצוֹתָיו: וְהָיוּ הַכְּרֻבִים פֹּרְשֵׂי כְנָפַיִם לְמַעְלָה סֹכְכִים בְּכְנָפֵיהֶם עַל הַכַּפֹּרֶת וּפְנֵיהֶם אִישׁ אֶל אָחִיו אֶל הַכַּפֹּרֶת יִהְיוּ פְּנֵי הַכְּרֻבִים: וְנָתַתָּ אֶת הַכַּפֹּרֶת עַל הָאָרֹן מִלְמָעְלָה וְאֶל הָאָרֹן תִּתֵּן אֶת הָעֵדֻת אֲשֶׁר אֶתֵּן אֵלֶיךָ: וְנוֹעַדְתִּי לְךָ שָׁם וְדִבַּרְתִּי אִתְּךָ מֵעַל הַכַּפֹּרֶת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִים אֲשֶׁר עַל אֲרוֹן הָעֵדֻת אֵת כָּל אֲשֶׁר אֲצַוֶּה אוֹתְךָ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

וְאֶת הַמִּשְׁכָּן תַּעֲשֶׂה עֶשֶׂר יְרִיעֹת שֵׁשׁ מָשְׁזָר וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי כְּרֻבִים מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב תַּעֲשֶׂה אֹתָם:

3. Yechezkel 10:1-2

וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה אֶל הָרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל רֹאשׁ הַכְּרֻבִים כְּאֶבֶן סַפִּיר כְּמַרְאֵה דְּמוּת כִּסֵּא נִרְאָה עֲלֵיהֶם: וַיֹּאמֶר אֶל הָאִישׁ לְבֻשׁ הַבַּדִּים וַיֹּאמַר בֹּא אֶל בֵּינוֹת לַגַּלְגַּל אֶל תַּחַת לַכְּרוּב וּמַלֵּא חָפְנֶיךָ גַחֲלֵי אֵשׁ מִבֵּינוֹת לַכְּרֻבִים וּזְרֹק עַל הָעִיר וַיָּבֹא לְעֵינָי:

4. Time Magazine, 12-27-93, Angels Among Us, Nancy Gibbs

Glancing around the gift shops, one might imagine that their role is purely decorative. Holiday angels are luscious creatures, plump and dimpled, all ruffled and improvised. In their tame placidity they bear no relation to the fearsome creatures in the Bible and the poetry of Rainer Maria Rilke and Wallace Stevens. Biblical angels are powerful creatures; in Genesis they guard the east gates of Eden with flashing swords; in Ezekiel they overpower the prophet with awesome visions, four-headed, multiwinged and many eyed; in Revelation they do battle with a dragon. Milton describes the "flaming Seraph, fearless, though alone, encompassed round with foes." And Rilke wrote, "If the archangel now, perilous, from behind the stars took even one step down toward us, our own heart, beating higher and higher, would beat us to death." Every angel, he declared, "is terrifying."

In their modern incarnation, these mighty messengers and fearless soldiers have been reduced to bite-size beings, easily digested. The terrifying cherubim have become Kewpie-doll cherubs. For those who choke too easily on Gd and his rules, theologians observe, angels are the handy compromise, all fluff and meringue, kind, nonjudgmental.. And they are available to everyone, like aspirin. "Each of us has a guardian angel," declares Eileen Freeman, who publishes a bimonthly newsletter called AngelWatch from her home in Mountainside, New Jersey. "They're nonthreatening, wise and loving beings. They offer help whether we ask for it or not. But mostly we ignore them."

Only in the New Age would it be possible to invent an angel so mellow that it can be ignored. According to the rest of history, anyone who invites an encounter with an angel should be prepared to be changed by it…

5. Talmud, Yoma 54b

אמר ריש לקיש בשעה שנכנסו נכרים להיכל ראו כרובים המעורין זה בזה הוציאון לשוק ואמרו ישראל הללו שברכתן ברכה וקללתן קללה יעסקו בדברים הללו מיד הזילום שנאמר "כל מכבדיה הזילוה כי ראו ערותה."

Reish Lakish said: When the foreigners entered the Sanctuary, they saw the *Keruvim* embracing. They took them out to the market and said, "These Jews, whose blessing is a blessing and whose curse is a curse, are involved in this?!" They immediately mocked them, as in Eichah 1:8, "All who had honoured her mocked her, for they saw her *ervah*."

6. Midrash, Pesikta d'Rav Kahana 19:1

כיון שגרמו העונות ונכנסו גוים לירושלם נכנסו עמהם עמנים ומואבים, ונכנסו לבית קודש הקדשים ונטלו את הכרובים ונתנון בכליבה, והיו מחזרים אתם בכל חוצות ירושלם, והיו אמרין, לא היו ישראל אומרין שאין אנו עובדין עב' זרה, ראו מה היו עושים

When sin led to the invasion of Jerusalem by foreign nations, Amonites and Moabites entered with them. They entered the Holy of Holies and took the *Keruvim* and placed them in a cage, and paraded them through the streets of Jerusalem. They said, "Didn't Israel say they do not worship idols? See what they were doing!"

Appearances

7. Yechezkel 10:14, 1:10

וְאַרְבָּעָה פָנִים לְאֶחָד פְּנֵי הַכְּרוּב וּפְנֵי הַשֵּׁנִי פְּנֵי אָדָם וְהַשְּׁלִישִׁי פְּנֵי אַרְיֵה וְהָרְבִיעִי פְּנֵי נָשֶׁר:

וּדְמוּת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם וּפְנֵי אַרְיֵה אֶל הַיָּמִין לְאַרְבַּעְתָּם וּפְנֵי שׁוֹר מֵהַשְּׂמֹאול לְאַרְבַּעְתָּן וּפְנֵי נָשֶׁר לְאַרְבַּעְתָּן:

8. Talmud, Chagigah 13b

מאי כרוב? אמר רבי אבהו: כרביא, שכן בבבל קורין לינוקא 'רביא'...
אמר ליה רב פפא לאביי: אלא מעתה דכתיב 'פני האחד פני הכרוב ופני השני פני אדם והשלישי פני אריה והרביעי פני נשר' היינו פני כרוב היינו פני אדם! אפי רברבי ואפי זוטרי...
כתוב אחד אומר "ודמות פניהם פני אדם ופני אריה אל הימין לארבעתם ופני שור מהשמאל לארבעתן וגו'" וכתיב "וארבעה פנים לאחד, פני האחד פני הכרוב ופני השני פני אדם והשלישי פני אריה והרביעי פני נשר," ואילו שור לא קא חשיב! אמר ריש לקיש: יחזקאל ביקש עליו רחמים והפכו לכרוב. אמר לפניו: רבש"ע, קטיגור יעשה סניגור?!

What is a *Keruv*? Rabbi Avahu said: *Ki-ravya*, for in Babylon they call a child *ravya*…
Rav Pappa said to Abbaye: Then when it says, "The face of one was a *Keruv* and the face of the second was a man and the third had the face of a lion and the fourth the face of a *nesher*," *Keruv* is the same as Man! Big faces and small faces…
One text says, "And their faces were the face of a man and the face of a lion to the right of the four, and the face of an ox from the left of the four," and it is written, "And each had four faces, the face of one was the face of a *Keruv* and the face of the second was a man and the third had the face of a lion and the fourth the face of a *nesher*," and it didn't mention the ox! Reish Lakish said: Yechezkel prayed for mercy, and changed it to a *Keruv*. He said: Master of the Universe, shall a prosecutor become a defender?!

9. Melachim I 7:29

וְעַל הַמְּסְגְּרוֹת אֲשֶׁר בֵּין הַשְּׁלַבִּים אֲרָיוֹת בָּקָר וּכְרוּבִים וְעַל הַשְּׁלַבִּים כֵּן מִמָּעַל וּמִתַּחַת לַאֲרָיוֹת וְלַבָּקָר לִיֹּות מַעֲשֵׂה מוֹרָד:

10. Maharal to Shemot 25:18

ומה שהקשה הראב"ע (בראשית ג, כג) דעגל לא נעשה בימיו ולמה יהפוך אותו, הם דברים בטלים... אל תאמר כמו שחשב הראב"ע שחטא העגל היה מקרה, ולפיכך הקשה "והלא בימיו לא עשו העגל," רק כי חטא של עגל מסוגל אל ישראל, ויורה שיש חסרון בישראל, והוא חטא עצמי, ומאחר שהוא חטא דבר עצמי, אף על גב שלא נעשה בימיו, הוא קטרוג על ישראל. וזה שאמרו (סנהדרין סוף קב.) אין פקידה שאין בה מחטא העגל, כי חטא זה עצמי, קשה הסרה.
When Ibn Ezra asked that the Calf was not made in [Yechezkel's] days, and why should he change it, these are empty words… Do not say as Ibn Ezra thought, that the sin of the Calf was happenstance, such that he could ask, "But the Calf was not made in his days." The sin of the Calf was associated with Israel, indicating a deficiency in Israel, an inherent sin. And since it was an inherent sin, even though it was not made in his days, it was an attack on Israel Thus Sanhedrin 102a said, "There is no calling to account that does not include the sin of the Calf," for this sin was inherent, and hard to remove.

<u>But what is the value of *Keruvim*?</u>

11. Talmud, Avodah Zarah 43b

"לא תעשון אתי" לא תעשון כדמות שמשי המשמשין לפני במרום, כגון אופנים ושרפים וחיות הקדש ומלאכי השרת.
"Do not make with Me" – Do not make an object like the form of My servants, which serve before Me in the heavens, like *Ofanim*, *Serafim* and *Chayot haKodesh* and ministering *malachim*.

12. Midrash, Pesikta Zutrita Terumah 25:18

כשאמר משה רבינו "לא תעשה לך פסל וכל תמונה" (שמות כ ד), נאמר לו "ועשית שנים כרובים זהב." וכן כיוצא באלו, כמו פרשת יבום, "וערות אביך," "לא תלבש שעטנז" (דברים כב יא), "גדילים תעשה לך" (שם שם יב), "מחלליה מות יומת" (שמות לא יד), "וביום השבת שני כבשים בני שנה" (במדבר כח ט), אלה וכיוצא בהן ברצון אחד נאמרו:

13. Ramban to Shemot 25:21

ונתת הכפרת עם כרוביו, שהכל דבר אחד, על הארון מלמעלה, כי אל הארון תתן את העדות אשר אתן אליך כדי שיהיה לי כסא כבוד, כי אני אועד לך שם ואשכין שכינתי עליהם.
Place the *kapporet* with its *Keruvim*, one unit, on the Aron, above, for in the Aron you shall place the testimony I will give you. It will be a Throne of Honour for Me, for I will meet with you there, and I will place My Shechinah upon you.

14. Rabbi Samson Raphael Hirsch to Shemot 26:36

במקום הזה ישכין ד' את כרובי שכינתו, למען יסובבו את הקהל שאיווה להיות לו ל"מקדש" וייחדוהו ויבדילוהו משאר באי עולם (היריעות), ויתנו לו שמירה ועידוד.

15. Talmud, Yoma 77a

אמר לו הקב"ה למיכאל: מיכאל, סרחה אומתך! אמר לפניו, "רבש"ע, דיו לטובים שבהם!" אמר לו "אני שורף אותם ולטובים שבהם." מיד "ויאמר אל האיש לבש הבדים ויאמר בא אל בינות לגלגל אל תחת לכרוב ומלא חפניך גחלי אש מבינות לכרבים וזרק על העיר, ויבא לעיני מיד וישלח הכרוב את ידו מבינות לכרובים אל האש אשר בינות הכרבים וישא ויתן אל חפני לבש הבדים ויקח ויצא." אמר רב חנא בר ביזנא אמר רבי שמעון חסידא: אילמלא לא נצטננו גחלים מידו של כרוב לידו של גבריאל, לא נשתיירו משונאיהן של ישראל שריד ופליט.

Gd said to Michael, "Michael! Your nation has sinned!" He replied, "Master of the Universe, it is sufficient [to maintain them] for the sake of the good ones among them!" Gd said, "I will burn them, and the good ones among them!"

Immediately, "And Gd said to the man wearing linens, 'Go to the area between the wheels, under the *Keruv*, and fill your hand with coals from between the *Keruvim* and cast them toward the city.' And he went before my eyes." And then, "And the *Keruv* sent his hand from between the *Keruvim* to the fire which was between the *Keruvim*, and he picked up and placed in the hands of the one wearing the linens, who took it and left."

Rav Chana bar Bizna said, citing Rabbi Shimon Chasida, "Had the coals not been cooled in the transfer from the hand of the *Keruv* to the hand of Gavriel, not a remnant would remain from the enemies of Israel."

16. Rambam, Moreh Nevuchim 3:45

אמונת מציאות המלאכים נמשך אחר אמונת מציאות ד', ובהן תתכן הנבואה והתורה. ולחזוק אמונת זאת הפינה צוה הש"י לעשות על הארון צורת שני מלאכים, לקיים מציאות המלאכים באמונת ההמון...

17. Abarbanel to Yechezkel 10:13

היו הכרובים שבמקדש בצורת ילדים לרמוז שהם משכילים בטבעם ושהם נקיים מכל עון כילדים אשר אין בהם כל מום...

18. Talmud, Yoma 54a

אמר רב קטינא בשעה שהיו ישראל עולין לרגל מגללין להם את הפרוכת ומראין להם את הכרובים שהיו מעורים זה בזה ואומרים להן "ראו חבתכם לפני המקום כחבת זכר ונקבה!"

Rav Ketina said: When the Jews would ascend for the holiday, they would pull back the curtain and show the Jews the *Keruvim* hugging each other, and say, "See how beloved you are before Gd, like the love of a man and woman!"

19. Melachim I 7:29, 7:36 with JPS translation

וְעַל הַמִּסְגְּרוֹת אֲשֶׁר בֵּין הַשְּׁלָבִים אֲרָיוֹת בָּקָר וּכְרוּבִים וְעַל הַשְּׁלָבִים כֵּן מִמָּעַל וּמִתַּחַת לַאֲרָיוֹת וְלַבָּקָר לִיֹּות מַעֲשֵׂה מוֹרָד:

וַיְפַתַּח עַל הַלֻּחֹת יְדֹתֶיהָ וְעַל מִסְגְּרֹתֶיהָ כְּרוּבִים אֲרָיוֹת וְתִמֹרֹת כְּמַעַר אִישׁ וְלִיֹּות סָבִיב:

And on the insets within the frames were lions, oxen, and cherubim. Above the frames was a stand; and both above and below the lions and the oxen were spirals of hammered metal.

On its surface—on its sides—and on its insets [Hiram] engraved cherubim, lions, and palms, as the clear space on each allowed, with spirals roundabout.

20. Rabbi Meir Simcha haKohen, Meshech Chochmah to Shemot 32:19

הקברניט רוצה לדעת הרוח לאן נוטה, עושה תורן, כן עשה הבורא ית' סימנים וציונים להודיע אם ישראל עושים רצונם של מקום בזמן "שפניהם איש אל אחיו".

The captain wishes to know where the wind is leading, so he makes a mast. So the Creator made signs and markers to inform of whether Israel is performing Gd's will – when "they face each other."

21. Rabbi Yaakov Zvi Mecklenburg, HaKtav v'haKabbalah to Bereishit 3:24

שם "כרוב" הוא תאר לאדם הראשון

The name *Keruv* is a description of Adam haRishon.

22. Talmud, Yoma 19a-b

הני כהני שלוחי דרחמנא נינהו, דאי אמרת שלוחי דידן נינהו מי איכא מידי דאנן לא מצינן למעבד ושלוחי דידן מצו עבדי?

These kohanim are agents of Gd; if you would say they were our agents, is there anything which one is not able to do personally, and one's agent may do?